

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118214831
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5118214831.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Marty Mochnáčovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v spore žalobkýň: I. Ing. Y. O., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, XXX XX N. - W., II. Ing. O. F., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. X. XXX/XX, XXX XX W. W., zastúpených JUDr. Luciou Podrackou, advokátkou, so sídlom D. XX, XXX XX W. W., proti žalovaným: IV. E. M., V. F. N., rod. M., žalovaní v rade IV. a V. neznámi vlastníci, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Búdkova 36, 817 05 Bratislava, IČO: 17 335 345, VI. N. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. č. XXX, XXX XX H. S., VII. Y. X., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/X, XXX XX O. F., zastúpená F. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/X, XXX XX O. F., VIII. F. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, XXX XX W. - D., IX. PaeDr. U. Q., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/X, XXX XX H. S., X. P. W., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX T. č. XX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6C/83/2018-78 zo dňa 10. septembra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 6C/83/2018-78 zo dňa 10. septembra 2019
v prvej vete výroku vo vzťahu k žalovaným v rade IV. až X. a tiež v druhej vete výroku v
časti, v ktorej súd žalovaným v rade IV. až X. náhradu trov konania nepriznal,
p o t v r d z u j e .

Žalovaným v rade IV. až X. náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol (veta prvá výroku). O trovách konania rozhodol tak, že žalovaným v rade I. až X. ich náhradu nepriznal (veta prvá výroku).
2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou zo dňa 16.10.2018 podanou na Okresnom súde Žilina dňa 23.10.2018 sa žalobkyne v rade I. a II. proti žalovaným v rade I. až IX. domáhali vydania rozsudku, ktorým by súd zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnosti - pozemku nachádzajúcemu sa v k. ú. O., obec O., okres N. a evidovanému v katastri nehnuteľností na LV č. XXX ako parcela KN-E č. 12/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 219 m² (ďalej aj ako "sporná nehnuteľnosť" alebo "sporný pozemok") a vyporiadal toto tak, že sporná nehnuteľnosť by bola prikázaná do ich podielového spoluvlastníctva každej v podiele o veľkosti 1/2 s tým, že by zároveň boli zaviazané spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným v rade I. až X. primeranú za ich spoluvlastnícke podiely vo výške zodpovedajúcej ich podielu na hodnote spornej nehnuteľnosti vo výške 5.937,09 eur.
3. Svoju žalobu žalobkyne skutkovo odôvodnili tým, že so žalovanými sú podielovými spoluvlastníkmi spornej nehnuteľnosti, žalobkyňa v rade I. v podiele o veľkosti 6/48, žalobkyňa v rade II. v podiele o veľkosti 6/48, žalovaná v rade I. M. O., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. č. XX, XXX XX H. S. (pôvodne označená ako B. L., neznáma vlastníčka, zastúpená Slovenským

pozemkovým fondom, so sídlom Búdkova 36, 817 05 Bratislava, IČO: 17 335 345) v podiele o veľkosti 1/48, žalovaný v rade II. B. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, naposledy bytom O. F. č. XX, XXX XX O. F., (pôvodne označený ako B. L., neznámy vlastník, zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Búdkova 36, 817 05 Bratislava, IČO: 17 335 345) v podiele o veľkosti 1/48, žalovaná v rade III. F. X., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. cesta X/X, XXX XX H. S., (pôvodne označená ako F. L., neznáma vlastníčka, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Búdkova 36, 817 05 Bratislava, IČO: 17 335 345), v podiele o veľkosti 1/48, žalovaný v rade IV. v podiele o veľkosti 6/48, žalovaná v rade V. v podiele o veľkosti 6/48, žalovaný v rade VI. v podiele o veľkosti 9/48, žalovaná v rade VII. v podiele o veľkosti 2/48, žalovaný v rade VIII. v podiele o veľkosti 6/48, žalovaná v rade IX. v podiele o veľkosti 1/48 a žalovaná v rade X. v podiele o veľkosti 3/48. Ďalej žalobkyne I. a II. uviedli,

že na spornom pozemku sa nachádza dom súp. č. XX evidovaný na LV č. XXX vedenom pre k. ú. O., ktorého podielovými spoluvlastníkmi sú, každá v podiele o veľkosti 1/2. Podľa výpisu z LV č. XXX je dom súp. č. XX postavený na pozemku parcela KN-C č. 126 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 425 m², na ktorý však nie je založený LV. Pozemku parcela KN-C č. 126 zodpovedajú pozemky parcely KN-E: č. 12/1 a č. 12/2 (sporný pozemok). Pozemok parcela KN-E č. 12/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 218 m² je v ich podielovom spoluvlastníctve, u každej v podiele o veľkosti 1/2. K uvedeným nehnuteľnostiam je príľahlým pozemkom pozemok parcela KN-C č. 127 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 63 m² evidovaný na LV č. XXX vedenom pre k. ú. O., ktorý je rovnako v ich podielovom spoluvlastníctve, u každej v podiele o veľkosti 1/2. Uvedený vlastnícky vzťah k spornému pozemku im tak znemožňuje s ním nakladať ako s ich výlučným vlastníctvom v ideálnom spoluvlastníckom pomere ich podielov 1/2 : 1/2, užívať ho a brať z neho úžitky, rozhodovať o jeho účelnom využití. Súčasne musia sporný pozemok udržiavať na vlastné náklady bez príspevnia ostatných podielových spoluvlastníkov. V kontexte s uvedeným žalobkyne uviedli, že majú záujem na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k spornému pozemku, aby tento mohli nerušene a bez obmedzenia využívať v prospech nich a ich rodín v súvislosti s riadnym a ničím nerušeným užívaním ostatných zmienených nehnuteľností v ich podielovom spoluvlastníctve. Napokon žalobkyne uviedli, že všeobecná hodnota sporného pozemku bola určená znaleckým posudkom znalca Ing. Pavla Rašku č. 152/2017 vo výške 5.937,09 eur a z tejto hodnoty vyplatia ostatným ustupujúcim podielovým spoluvlastníkom primeranú náhradu za ich spoluvlastnícke podiely.

4. K doručenej žalobe sa na výzvu súdu vyjadrili žalovaní v rade I. až V. prostredníctvom zákonného zástupcu Slovenského pozemkového fondu (ďalej aj ako "SPF") podaním zo dňa 12.07.2019 tak, že súhlasia so zrušením a vyporiadaním sporného podielového spoluvlastníctva za primeranú náhradu podľa žalobkyňami predloženého znaleckého posudku.

5. Žalovaná v rade VII. sa k doručenej žalobe na výzvu súdu vyjadrila podaním zo dňa 10.07.2019, v ktorom v celom rozsahu vyslovila svoj súhlas so žalobou. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu o náhrade trov konania, žiadala, aby súd ich náhradu žalobkyňiam v rade I. a II. v zmysle ust. § 257 CSP nepriznal.

6. Žalovaná v rade X. sa k doručenej žalobe na výzvu súdu vyjadrila podaním zo dňa 10.07.2019, v ktorom uviedla, že súhlasí s predajom jej spoluvlastníckeho podielu v prospech žalobkyň.

7. Ostatní žalovaní sa k riadne doručenej žalobe (§ 111 ods. 1 CSP) aj napriek výzve súdu písomne nevyjadrili.

8. Okresný súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 10.09.2019 v prítomnosti žalobkyne v rade I. (zároveň ako splnomocnenej zástupkyne žalobkyne v rade II., ktorú na pojednávanie v zmysle ust. § 178 ods. 1 CSP osobne nepredvolal), žalovaných v rade VI., VIII. až X. a splnomocneného zástupcu žalovanej v rade VII. a v neprítomnosti žalobkyne v rade II., žalovaných v rade I. až V. (týchto z dôvodu ich zastúpenia SPF v zmysle ust. § 178 ods. 1 CSP osobne nepredvolal), SPF (tento sa pred pojednávaním ústne u konajúceho sudcu ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a nepožiadol o jeho odročenie) a žalovanej v rade VII. (táto sa na pojednávanie osobne neustanovila, avšak splnomocnila na svoje zastúpenie F. X.).

9. Žalobkyne v rade I. a II. (žalobkyňa v rade II. prostredníctvom svojej zástupkyne žalobkyne I.) na pojednávaní zotrvali na podanej žalobe v celom rozsahu.

10. Žalovaný v rade VI. sa na pojednávaní vyjadril len toľko, že súhlasí so žalobou a je ochotný previesť na žalobkyne v rade I. a II. svoj spoluvlastnícky podiel na spornej nehnuteľnosti, avšak za cenu zodpovedajúcu hodnote 30,00 eur/m². Rovnako sa vyjadril aj žalovaný v rade VIII.

11. Žalovaná v rade VII. sa prostredníctvom svojho zástupcu na pojednávaní k žalobe vyjadrila rovnako, ako vo svojom písomnom podaní zo dňa 10.07.2019.

12. Žalované v rade IX. a X. na pojednávaní vyjadrili v celom rozsahu súhlas so žalobou.

13. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci vychádzal z nasledujúceho skutkového zistenia postačujúceho pre rozhodnutie v merite veci:

14. Z výpisu z katastra nehnuteľností z LV č. XXX zo dňa 16.10.2018 vedeného Okresným úradom Žilina, katastrálnym odborom pre k. ú. O. (ako dôkaz predložený žalobkyňami I. a II. na č. I. 9 spisu) vyplýva, že na tomto bol v čase vydania výpisu v časti A LV evidovaný pozemok parcela KN-E č. 12/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 219 m². V časti B LV boli ku dňu výpisu evidovaní ako podieloví spoluvlastníci: pod B20 žalobkyňa v rade I. v podiele o veľkosti 6/48, pod B21 žalobkyňa v rade II. v podiele o veľkosti 6/48, pod B1 žalovaná v rade VII. v podiele o veľkosti 1/48, pod B3 žalovaná v rade I. v podiele o veľkosti 1/48, pod B4 žalovaný v rade II. v podiele o veľkosti 1/48, pod B5 žalovaná v rade III. v podiele o veľkosti 1/48, pod B11 žalovaný v rade IV. v podiele o veľkosti 6/48, pod B12 žalovaná v rade V. v podiele o veľkosti 6/48, pod B14 žalovaný v rade VI. v podiele o veľkosti 9/48, pod B1 a B22 žalovaná v rade VII. v podiele o veľkosti 2/48, pod B17 žalovaný v rade VIII. v podiele o veľkosti 6/48, pod B18 žalovaná v rade IX. v podiele o veľkosti 1/48 a pod B19 žalovaná v rade X. v podiele o veľkosti 3/48.

15. Z výpisu z katastra nehnuteľností z LV č. XXX zo dňa 10.09.2019 vedeného Okresným úradom Žilina, katastrálnym odborom pre k. ú. O. (ako dôkaz zabezpečený súdom na č. I. 70 spisu a vykonaný podľa ust. § 185 ods. 2 CSP) vyplýva, že na tomto bol v čase vydania výpisu v časti A LV evidovaný pozemok parcela KN-E č. 12/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 219 m². V časti B LV boli ku dňu výpisu evidovaní ako podieloví spoluvlastníci: pod B20 žalobkyňa v rade I. v podiele o veľkosti 6/48, pod B21 žalobkyňa v rade II. v podiele o veľkosti 6/48, pod B1 žalovaná v rade VII. v podiele o veľkosti 1/48, pod B3 žalovaná v rade I. v podiele o veľkosti 1/48, pod B4 žalovaný v rade II. v podiele o veľkosti 1/48, pod B5 žalovaná v rade III. v podiele o veľkosti 1/48, pod B11 žalovaný v rade IV. v podiele o veľkosti 6/48, pod B12 žalovaná v rade V. v podiele o veľkosti 6/48, pod B14 žalovaný v rade VI. v podiele o veľkosti 9/48, pod B1 a B22 žalovaná v rade VII. v podiele o veľkosti 2/48, pod B18 žalovaná v rade IX. v podiele o veľkosti 1/48, pod B19 žalovaná v rade X. v podiele o veľkosti 3/48 a pod B23 F. M., nar. XX.XX.XXXX (titulom nadobudnutia V 6504/2019 - kúpna zmluva vklad povolený dňa 23.08.2019 pod položkou výkazu zmien č. 127/19) v podiele o veľkosti 6/48.

16. Následne okresný súd citoval ust. § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zák. č. 115/2014 Z. z. účinnom od 01.05.2014, § 8 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, § 16 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. v znení zákona č. 24/2015 Z. z. účinného od 01.04.2015, § 16 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. v znení zákona č. 396/2009 Z. z. a tiež ust. § 136 ods. 1 a 2, § 137 ods. 1, § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ďalej ust. § 70 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“) a § 78 ods. 1 a 2 a § 217 ods. 1 CSP a uviedol, že žalobkyne sa tak proti žalovaným v rade I. až X. žalobou domáhali zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k spornému pozemku podľa cit. ust. § 142 Občianskeho zákonníka.

17. V kontexte prejednávanej sporovej veci konajúci súd akcentoval, že v konaní o zrušenie spoluvlastníctva a vykonaní jeho vyporiadania je jeho predmetom vždy celá vec patriaca do podielového spoluvlastníctva a vyriešenie všetkých právnych vzťahov spoluvlastníkov (alebo jedného z nich) k tejto veci. Stranou konania o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k veci musia byť všetci spoluvlastníci, lebo právoplatný výrok súdu zaväzuje len strany sporu (§ 228 ods. 1 CSP). Ide o tzv. nútené procesné spoločenstvo (§ 78 ods. 1 CSP) všetkých spoluvlastníkov. Pokiaľ sa na konaní nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, súd nemôže žalobe vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva a žalobu zamietne (§ 78 ods. 2 CSP). (k tomu napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 183/2011 zo dňa 29.11.2011). Zároveň okresný súd poukázal na zásadu sporového procesu vyjadrenú v cit. ust. § 217 ods. 1 CSP, v zmysle ktorej skutkový stav, na základe ktorého súd rozhoduje (§ 215 CSP), musí existovať, resp. byť ustálený súdom v rámci procesného postupu upraveného CSP v čase vyhlásenia rozsudku.

18. V priebehu konania, t. j. po podaní žaloby na súd, došlo zjavne zo strany žalovaného v rade VIII. k prevodu jeho spoluvlastníckeho podielu evidovaného na LV č. XXX, vedenom pre k. ú. O., kúpnu zmluvou na F. M. (dňom povolenia vkladu vlastníckeho práva F. M. do katastra nehnuteľností, t. j. dňom

23.08.2019). Žalobkyne v rade I. a II. boli s touto skutočnosťou zo strany konajúceho súdu na pojednávaní dňa 10.09.2019 výslovne oboznámené a aj napriek tomu na túto zmenu nijako nereagovali (napr. návrhom na zmenu subjektu na strane žalovaného v rade VIII. podľa ust. § 80 CSP). Keďže zjavne ku dňu rozhodnutia prvoinštančného súdu v prejednávanej spore neboli stranou sporu všetci podieloví spoluvlastníci spornej nehnuteľnosti, t. j. všetky vecne legitimované subjekty - podieloví spoluvlastníci, ktorý súčet veľkostí podielov dáva celok (1/1), teda stranou sporu nebol podielový spoluvlastník s podielom o veľkosti 6/48 evidovaný ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku na LV č. XXX, vedenom pre k. ú. O., F. M., okresný súd žalobu bez ďalšieho v celom rozsahu podľa cit. ust. § 78 ods. 2 CSP zamietol.

19. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 s použitím § 262 ods. 1 CSP a konštatoval, že žalovaní v rade I. až IX. boli v prejednávanej veci bez pochybností úspešní v celom rozsahu, preto by bolo namieste priznanie im nároku na plnú náhradu trov konania (§ 255 ods. 2 CSP). V prejednávanej veci však možnosť priznania tejto náhrady žalovaným vylučovalo to, že žalovaným v tomto konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, a preto súd o nároku na náhradu trov konania podľa ust. § 262 ods. 1 CSP s prihliadnutím na zásadu procesnej ekonomie podľa ust. čl. 17 CSP rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku (k tomu pozri uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26. októbra 2016 a sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018).

20. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobkyne v rade I. a II., ktoré sa domáhali jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; alternatívne navrhli, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že ich žalobe v celom rozsahu vyhovie.

21. Odvolateľky namietali, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) CSP a zároveň s poukazom na § 366 CSP uviedli, že sú tu prostriedky procesného útoku, alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie a tieto možno v odvolaní použiť, keďže sa týkajú procesných podmienok a odvolateľky bez svojej viny nemohli uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie § 366 písm. a), d) CSP).

22. Vychádzajúc z vymedzenia predmetu sporu špecifikovaného v žalobe žalobkyne uviedli, že majú záujem na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k spornému pozemku, aby tento mohli nerušene a bez obmedzenia užívať vo vlastný prospech a tiež prospech ich rodín v súvislosti s riadnym a ničím nerušeným užívaním ostatných, v žalobe zmienených nehnuteľností v ich podielovom spoluvlastníctve. Zároveň odvolateľky uviedli, že všeobecná hodnota sporného pozemku bola určená znaleckým posudkom znalca Ing. Pavla Rašku č. 152/2017 vo výške 5.937,09 eur a z tejto hodnoty navrhli vyplatiť ostatným ustupujúcim podielovým spoluvlastníkom primeranú náhradu za ich spoluvlastnícke podiely. V prvoinštančnom konaní bolo na základe písomných alebo ústnych vyjadrení žalovaných preukázané, že v zásade všetci žalovaní súhlasili so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva k spornej nehnuteľnosti tak, že táto bude prikázaná do podielového spoluvlastníctva žalobkýň vo veľkosti ich spoluvlastníckych podielov u každej 1/2 za zodpovedajúcu náhradu ustupujúcim spoluvlastníkom vychádzajúc z hodnoty spornej nehnuteľnosti podľa znaleckého posudku, žalovaná v rade VI. a žalovaný v rade VIII. žiadali vyplatenie náhrady za ich spoluvlastnícke podiely vo výške 30,00 eur/m². Rozsudok súdu prvej inštancie vychádzal z výpisu z katastra nehnuteľností z LV č. XXX zo dňa 10.09.2019 vedeného Okresným úradom Žilina, katastrálnym odborom pre k. ú. O. (ako dôkaz zabezpečený súdom na č. I. 70 spisu a vykonaný podľa ust. § 185 ods. 2 CSP), z ktorého vyplýva, že v čase jeho vydania bol v časti A LV evidovaný pozemok parcela KN-E č. 12/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 219 m². V časti B LV boli ku dňu výpisu evidovaní ako podieloví spoluvlastníci: pod B20 žalobkyňa v rade I. v podiele o veľkosti 6/48, pod B21 žalobkyňa v rade II. v podiele o veľkosti 6/48, pod B1 žalovaná v rade VII. v podiele o veľkosti 1/48, pod B3 žalovaná v rade I. v podiele o veľkosti 1/48, pod B4 žalovaný v rade II. v podiele o veľkosti 1/48, pod B5 žalovaná v rade III. v podiele o veľkosti 1/48, pod B11 žalovaný v rade IV. v podiele o veľkosti 6/48, pod B12 žalovaná v rade V. v podiele o veľkosti 6/48, pod B14 žalovaný v rade VI. v podiele o veľkosti 9/48, pod B1 a B22 žalovaná v rade VII. v podiele o veľkosti 2/48, pod B18 žalovaná v rade IX. v podiele o veľkosti 1/48, pod B19 žalovaná v rade X. v podiele o veľkosti 3/48 a pod B23 F. M., nar. XX.XX.XXXX (titulom nadobudnutia V 6504/2019 - kúpna zmluva vklad povolený dňa 23.08.2019 pod položkou výkazu zmien č. 127/19) v podiele o veľkosti 6/48. Nadväzne na to okresný súd v bode 33. odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval, že v priebehu súdneho konania, t. j. po podaní žaloby na súd, došlo zjavne zo strany žalovaného v rade VIII. k prevodu jeho spoluvlastníckeho podielu evidovaného na LV č. XXX,

vedenom pre k.ú. O., kúpnu zmluvou na F. M. (dňom povolenia vkladu vlastníckeho práva F. M. do katastra nehnuteľnosti, t. j. dňom 23.08.2019 a akcentoval, že žalobkyne napriek tomu, že boli s touto skutočnosťou zo strany súdu na pojednávaní oboznámené, na túto zmenu nijako nereagovali. Keďže ku dňu vyhlásenia rozsudku nebol stranou sporu podielový spoluvlastník s podielom o veľkosti 6/48 evidovaný na LV č. XXX, vedenom pre k.ú. O. - F. M., okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol. V čase začatia tohto súdneho konania boli však všetci v žalobe označení žalovaní pasívne legitimovaní v tomto spore. V priebehu tohto súdneho konania, žalovaný v rade VIII. v rozpore s predkupným právom ostatných spoluvlastníkov, previedol svoj spoluvlastnícky podiel k spornej nehnuteľnosti o veľkosti 6/48 kúpnu zmluvou zo dňa 19.06.2019, V 6504/2019, vklad povolený dňa 23.08.2019 na tretiu osobu - F. M., čím znemožnil ostatným spoluvlastníkom spornej nehnuteľnosti, t. j. aj žalobkyniam prejavíť záujem o nadobudnutie prevádzaného spoluvlastníckeho podielu. Takéto konanie žalovaného v rade VIII., ktoré nerešpektovalo zákonné predkupné právo spoluvlastníkov nemožno akceptovať, a preto je predmetná kúpna zmluva pre rozpor so zákonom, resp. z dôvodu obchádzania zákona neplatný právny úkon. Zároveň žalobkyne zdôraznili, že žalovaný v rade VIII., ktorý bol prítomný na pojednávaní súdu prvej inštancie dňa 10.09.2019 nedeclaroval skutočnosť, že spoluvlastnícky podiel k spornej nehnuteľnosti o veľkosti 6/48 previedol kúpnu zmluvou na tretiu osobu - F. M.. Práve naopak vo svojom vyjadrení prejavil súhlas s prikázaním spornej nehnuteľnosti do vlastníctva žalobkýň, avšak za náhradu za spoluvlastnícke podiely vo výške 30,00 eur/m². Nadväzne žalobkyne poukázali na znenie ust. § 140 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že ak niektorí zo spoluvlastníkov chce svoj spoluvlastnícky podiel previesť na cudzie osoby alebo na jedného zo spoluvlastníkov, musí ho najskôr ponúknuť na kúpu všetkým ostatným spoluvlastníkom. Nadväzne odvolateľky citovali ust. § 39 a § 40a Občianskeho zákonníka a konštatovali, že sú osobami oprávnenými z predkupného práva a majú záujem o nadobudnutie spornej nehnuteľnosti, a preto sa dovolávajú relatívnej neplatnosti právneho úkonu z predmetnej kúpnej zmluvy na súde žalobou zo dňa 24.10.2019, v ktorej sa domáhajú určenia neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy a určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktoré je vedené na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17C/71/2019. Skutočnosť, že po vydaní napadnutého rozsudku, spochybňujúc vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 6/48, začalo iné súdne konanie o neplatnosť kúpnej zmluvy, podľa názoru odvolateľiek predstavuje prípustný prostriedok procesného útoku, ktorý nemohol byť doposiaľ uplatnený a zistený skutkový stav preto neobstojí. Uvedená nová skutočnosť sa týka procesných podmienok a je dôvodom na zmenu rozsudku odvolacím súdom, resp. na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vyslovením neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy a určením, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 6/48 je žalovaný v rade VIII., bude jeho postavenie pasívne legitimovaného subjektu v prejednávanej právnej veci zachované a procesné podmienky budú splnené.

23. Zároveň odvolateľky s poukazom na ust. § 164 CSP žiadali konanie v prejednávanej veci prerušiť, keďže pred súdom prebieha iné súdne konanie iniciované žalobkýňami, v rámci ktorého sa rieši otázka platnosti/neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy a určenia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 6/48. Vyriešenie uvedenej otázky môže mať podstatný význam práve pre rozhodnutie súdu v tomto súdnom konaní. Od posúdenia tejto otázky závisí aj označenie pasívne legitimovaného subjektu v tomto spore.

24. Podaním zo dňa 05.12.2019 žalobkyne predložili do spisu kópiu návrhu na vklad do katastra nehnuteľnosti, z ktorého vyplýva, že dňa 29.11.2019 bol podaný príslušnému Okresnému úradu Žilina, katastrálnemu odboru návrh na vklad dohody o zrušení kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi F. X. a F. M., predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu spornej nehnuteľnosti. Zároveň konštatovali, že na základe uvedenej skutočnosti (vkladom predmetnej dohody o zrušení kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností a spätnom prevode vlastníckeho práva) bude podmienka pasívnej legitimácie účastníkov tohto súdneho konania splnená.

25. Žalovaný v rade 10/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že súhlasí so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva žalobkýň.

26. Žalovaná v rade 7/ uviedla, že súhlasí so zrušením podielového spoluvlastníctva a vyjadrila súhlas i k navrhovanému vyporiadaniu, voči ktorému nemá námietky. Zdôraznila, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol ku dňu vydania rozhodnutia vecne správny, avšak v zhode s názorom odvolateľiek, konanie žalovaného v rade VIII., ktorým previedol svoj spoluvlastnícky podiel na tretiu osobu - F. M., považuje žalovaná v rade 7/ za nesúladný so záujmami podielových spoluvlastníkov predmetnej nehnuteľnosti vzhľadom na nerešpektovanie zákonného predkupného práva spoluvlastníkov. Takéto

konanie žalovaného v rade VIII. je podľa názoru žalovanej v rade 7/ aj v rozpore s dobrými mravmi, keďže právny úkon - kúpna zmluva zo dňa 19.06.2018, ktorou došlo k predaju spoluvlastníckeho podielu žalovaného v rade VIII. na predmetnej nehnuteľnosti bol učený po podaní žaloby žalobkýň bez toho, aby žalovaný v rade VIII. upovedomil o tomto zamýšľanom kroku ostatné strany sporu. Na základe konania žalovaného v rade VIII. tak došlo v priebehu konania k zmene skutkového stavu, v dôsledku ktorej skutočnosti musel okresný súd žalobu zamietnuť. Podanie žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 19.06.2019 žalobkyne považuje žalovaná v rade 7/ za legitímny prostriedok ochrany práva dotknutých spoluvlastníkov k predmetnej nehnuteľnosti. V nadväznosti na to žalovaná v rade 7/ uviedla, že nemá námietky k prerušeniu tohto konania až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17C/83/2019, nakoľko od vyriešenia tejto otázky bude závisieť, či ku dňu vydania rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6C/83/2018-78 zo dňa 10.09.2019 žalobou označení žalovaní zodpovedali zákonom stanovenému okruhu pasívne legitimovaných subjektov.

27. Žalovaná v rade 8/ vo svojom vyjadrení k odvolaniu len oznámila, že akceptuje napadnuté rozhodnutie. Dňa 18.02.2020 žalobkyne predložili do spisu kópiu listu vlastníctva č. XXX pre k. ú. O., z ktorého vyplýva zápis vlastníckeho práva na základe spätného prevodu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ktorý predstavuje významnú skutočnosť pre posúdenie žaloby v predmetnom súdnom konaní a podaného odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie. Je tak zrejmé, že na základe uvedenej skutočnosti je podmienka pasívnej legitimácie účastníkov súdneho konania splnená.

28. V odvolacej replike zo dňa 12.03.2020 žalobkyne vyjadrili k vyjadreniam žalovaných v rade 7/, IX. a X. s tým, že sa v plnom rozsahu pridŕžavajú dôvodov odvolania a skutočnosti v ňom uvádzajú a navrhujú, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a ich žalobe v celom rozsahu vyhovel.

29. Zároveň žalobkyne oznámili súdu, že netrvajú na svojom návrhu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného pred Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 17C/81/2019, keďže súd uznesením zastavil konanie na základe späťvzatia žaloby z dôvodu, že na základe dohody o zrušení kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanými došlo k spätnému prevodu vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu na spornej nehnuteľnosti na F. X. (uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 17C/81/2019-54 zo dňa 09. marca 2020). S poukazom na zásadu hospodárnosti konania upravenú v čl. 17 Základných princípov CSP o procesnom návrhu žalobkýň na prerušenie konania a jeho následnom späťvzatí odvolací súd nerozhodoval.

30. Po predložení spisového materiálu a následného oboznámenia sa s jeho obsahom krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) primárne skúmal, či sú v prejednávacom prípade splnené podmienky na konanie o odvolaní a zistil, že v štádiu odvolacieho konania došlo na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. O., obec O., okres N. k zmene zápisov identifikačných údajov vlastníkov, ktorí boli v podanej žalobe, nadväzne aj v napadnutom rozsudku okresného súdu, označení ako žalovaní: I. B. L., II. B. L. a III. F. L..

31. Z toho dôvodu odvolací súd vykonal šetrenie a obrátil sa na Okresný úrad Žilina, odbor katastrálny, so žiadosťou o predloženie listinných dokumentov, na základe ktorých došlo k uvedenej zmene údajov. Z predložených listín vyplynulo, že:

- žalovaná v rade I. bola v evidencii katastra nehnuteľností nesprávne vedená pod menom: B. L., pričom zo Žiadosti o doplnenie údajov - 25/2020 vyplýva, že mala byť správne vedená pod identifikačnými údajmi: M. O., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX, F., č. XX, SR, ktorá zomrela XX.XX.XXXX;
- žalovaný v rade II. bol v evidencii katastra nehnuteľností nesprávne vedený pod menom: B. L., pričom zo Žiadosti o doplnenie údajov - 22/2020 vyplýva, že mal byť správne vedený pod identifikačnými údajmi: B. L., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX, O. F., č. XX, SR, ktorý zomrel XX.XX.XXXX;
- žalovaná v rade III. bola v evidencii katastra nehnuteľností nesprávne vedená pod menom: F. L., pričom zo Žiadosti o doplnenie údajov - 118/2020 vyplýva, že mala byť správne vedená pod identifikačnými údajmi: F. X., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, H. I. X/X, XXX XX H. S., ktorá zomrela XX.XX.XXXX.

32. Na základe týchto zistení odvolací súd konštatoval, že žalovaní v rade I. až III. nespádajú do kategórie neznámych vlastníkov (kde spadajú tí vlastníci, ktorí sú známi, ale nie je známe ich miesto trvalého pobytu, resp. tí, ktorí vôbec nie sú známi), pričom už v čase začatia konania neboli subjektom práva, nakoľko zomreli ešte pred podaním žaloby.

33. Citujúc ust. § 380 ods. 2 CSP a § 61 a § 62 CSP odvolací súd uviedol, že zmyslom civilného sporového procesu je naplnenie hmotnoprávnej ochrany, a to presne definovaným postupom

vyjadreným v Civilnom sporovom poriadku, resp. v osobitných predpisoch. V tomto procese dochádza k uplatňovaniu a realizovaniu základných práv vyplývajúcich z hmotného práva. Základnou zásadou civilného procesu je poskytovanie súdnej ochrany právam osôb, ktoré vystupujú v konaní ako procesné strany. Postavenie strany v spore je vyjadrené dvoma kvalitatívnymi znakmi - procesnou subjektivitou (§ 61 CSP) a spôsobilosťou samostatne konať pred súdom (§ 67 CSP), pričom existencia prvej je nevyhnutná, naproti tomu nedostatok druhej sa dá v konaní riešiť prostredníctvom inštitútu zákonného zástupcu, či procesného opatrovníka. Nedostatok procesnej subjektivity v situácii, kedy je osoba ako strana sporu mŕtva v momente začatia konania, má za následok, že konanie treba zastaviť, pretože sa jedná o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky.

Za predpokladu, že okresný súd konal a rozhodol aj napriek tomu, že v konaní vystupuje strana bez procesnej subjektivity, v odvolacom konaní existuje iba možnosť takéto rozhodnutie vo vzťahu k nej zrušiť a konanie zastaviť.

34. Súčasne odvolací súd dodal, že otázka publicity katastra nehnuteľností (§ 70 ods. 1, 2 zákona č. 162/1995 Z. z.), vrátane údajov o neznámom (označenom len menom a priezviskom) vlastníkovi, nie je z hľadiska postupu v súdnom konaní rozhodujúcou. V podstate ide o označenie posledného (evidovaného) vlastníka, čo nie je paušálne možné stotožňovať so spôsobilosťou byť účastníkom konania/ stranou sporu pred súdom.

35. V súvislosti so zastupovaním Slovenského pozemkového fondu v konaní je plne aplikovateľné uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/11/2016 zo dňa 24.02.2016, v ktorom sa uvádza nasledovné: „V záujme spriechodnenia procesu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom a i obnovenia dostatočne hodnoverného spôsobu evidencie práv k nehnuteľnostiam, ktorý sa v tuzemských podmienkach vytratil prakticky v súvislosti s opustením intabulačného princípu a stratou niekdajšieho významu inštitútu pozemkovej knihy, bol o. i. ustanovený zákonný mechanizmus nakladania Slovenského pozemkového fondu 1. s pozemkami, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe (podľa čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, ďalej len „zákon č. 180/1995 Z. z.) a 2. pozemkami, ktorých vlastník nie je známy (podľa písmena d/ rovnakého ustanovenia). Pre obe takéto kategórie pozemkov zákon zaviedol i legislatívnu skratku „pozemky s nezisteným vlastníkom“ (tu por. i čl. I § 13 a § 16 ods. 1 písm. b/ zákona č. 180/1995 Z. z.); pričom pri takýchto vlastníkoch (resp. pozemkoch), ako aj pri pozemkoch, ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak (čl. I § 16 ods. 1 písm. c/ zákona č. 180/1995 Z. z.) zákon priznáva na to určenej právnickej osobe (ktorou je práve Slovenský pozemkový fond) oprávnenie na zastupovanie vlastníkov v konaniach pred súdmi a inými orgánmi verejnej správy (čl. I § 16 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z.).

Približná právna konštrukcia podľa názoru dovolacieho súdu spôsobuje udržateľnosť označenia Slovenského pozemkového fondu za zástupcu presne označeného (a i v žalobe i v inom podaní určenom súdu prinajmenšom menom a priezviskom identifikovaného) evidovaného vlastníka len u vlastníkov pozemkov spadajúcich do rámca definície z ustanovenia čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 180/1995 Z. z.), teda len u tých, o ktorých je nepochybné, že existujú (čo u fyzických osôb znamená, že ešte žijú a u právnických osôb, že vznikli a dosiaľ nezanikli) a znakom ich neznámosti je neznámosť ich adresy alebo sídla (prinášajúca problém komunikácie s takýmito vlastníkmi a aj ich bezproblémového zapojenia do súdnych či iných konaní, týkajúcich sa ich nehnuteľného majetku). Takéto označenie ale naopak nemôže prichádzať do úvahy u tých vlastníkov, ktorí nie sú známi vôbec, spravidla preto, že pôvodný vlastník už neexistuje a nie je zrejmé, kto je jeho právnym nástupcom. Každý pokus tvrdiť opak by bol pripustením možnosti vykonania súdneho konania a vydania v ňom i vecného rozhodnutia o predmete sporu aj za cenu neexistencie jednej z podmienok konania, či presnejšie pri zaťažení konania neodstrániteľnou prekážkou, brániacou jeho ďalšiemu pokračovaniu a takto tiež popretím jedného zo základov, na ktorých stojí civilný proces“.

36. Nakoľko z obsahu spisového materiálu v prejednávanej veci vyplýva, že v čase začatia konania neboli naplnené procesné podmienky na to, aby súd konal a rozhodoval so žalovanými v rade I. až III., keďže každý z nich bol ku dňu 23.10.2018, kedy bola podaná žaloba na súd, mŕtvy. Uvedený nedostatok procesnej subjektivity žalovaných v rade I. až III., zistený až v štádiu odvolacieho konania, bol dôvodom, pre ktorý odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP s použitím § 391 ods. 1 CSP rozsudok súd prvej inštancie voči žalovanými v rade I. až III. zrušil a konanie voči nim zastavil. Súčasne vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 6Co/69/2020 zo dňa 17.09.2021 nadobudlo právoplatnosť dňa 04.10.2021).

37. Následne krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie vo vzťahu k žalovaným v rade IV. až X. vo veci samej (veta prvá výroku) i v závislom výroku o trovách konania (veta druhá výroku) v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

38. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní primárne obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

39. V rámci reakcie na odvolaciu argumentáciu žalobkýň formulovanú v jeho opravnom prostriedku sa odvolací súd v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Zároveň krajský súd poukazuje na zodpovednosť žalobkýň za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

40. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Odvolacie námietky žalobkýň k spôsobu vyhodnotenia dokazovania okresným súdom z uvedených dôvodov krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, z akých dôvodov žalobu žalobkýň zamietol, pričom ku svojim záverom dospel v kontexte všetkých vykonaných dôkazov, s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávanej veci. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (ako súčasť základného práva na súdnu ochranu) zodpovedá povinnosť dotknutého súdu dať odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na relevantné argumenty strán. V súdnej veci však okresný súd svoje rozhodnutie podrobne a zákonným spôsobom odôvodnil. Právo na súdnu ochranu však nemožno zamieňať s „právom“ strany sporu byť pred súdom úspešnou; prípadne s „právom“ na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu; vrátane predstáv o obsahu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. S prihliadnutím na obsah dokazovania vykonaného okresným súdom popísaný v odôvodnení jeho rozsudku, krajský súd len doplnil dôvody napadnutého rozhodnutia. Uvedený postup odvolacieho súdu je v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. 350/2009 zo dňa 08.10.2009, podľa ktorého „...odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

41. Odvolacie námietky žalobkýň vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné, z nasledovných dôvodov:

42. Podľa § 78 ods. 1 CSP nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

43. V zmysle § 78 ods. 2 CSP súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa ods. 1.

44. O nútené procesné spoločenstvo pôjde vtedy, keď priamo zo zákona alebo z povahy veci je z hľadiska vecnej legitímácie nevyhnutné, aby v konaní vystupovalo spoločenstvo. Inak povedané, existencia

spoločenstva je v tomto prípade vynútená hmotnoprávnou úpravou. V prípade zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva v civilnom sporovom konaní musia byť stranami sporu všetci spoluvlastníci; rozhodnutie súdu vydané len voči niektorým zo spoluvlastníkov by nemohlo byť účinné proti tým, ktorí neboli stranami sporu (§ 78 CSP).

45. Súčasne i odvolací súd poukazuje na pravidlo obsiahnuté v ust. § 217 ods. 1 CSP, v zmysle ktorej pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. To znamená, že súd pri rozhodovaní veci nemôže brať skutočnosti, ktoré nastali v minulosti, avšak v čase vyhlásenia rozhodnutia už netrvajú, ako ani anticipovať skutočnosti, ktoré v čase vyhlásenia ešte nenastali. Podstatnú výnimku z tohto pravidla však predstavujú také ustanovenia hmotného práva, ktoré pre posúdenie konkrétnej veci vyžadujú zohľadniť skutočnosti, ktoré nastali ku konkrétnemu časovému okamihu. (k tomu pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 10/2013). Nakoľko v prejednávanom spore ani v štádiu odvolacieho konania neboli ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu stranou všetci podieloví spoluvlastníci spornej nehnuteľnosti, t. j. všetky vecne legitimované subjekty - podieloví spoluvlastníci, ktorých súčet veľkosti podielov dáva celok (1/1), keďže žalovanými v rade I. až III. boli označení podieloví spoluvlastníci, ktorí v čase začatia konania nemali procesnú spôsobilosť, (voči ktorým odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie voči nim zastavil), s prihliadnutím na výklad uvedený v odôvodnení tohto rozhodnutia, odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti rozsudku okresného súdu vo vzťahu k žalovaným v rade IV. až X. Na správnosť uvedených záverov nemôže mať preto vplyv ani uzavretie dohody o zrušení kúpnej zmluvy a prevode vlastníckeho práva, vklad ktorej bol povolený dňa 28.01.2020 pod č. V 10586/2019, uzatvorenej medzi jej účastníkmi F. X. (t. j. žalovaným v rade VIII.) a F. M., predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu spornej nehnuteľnosti na žalovaného v rade VIII., na ktorú poukazovali odvolateľky vo svojom opravnom prostriedku.

46. Len pre úplnosť odvolací súd poukazuje na judikatúru publikovanú pod R 45/2003, z ktorej vyplýva: „Ak v žalobe označený účastník (teraz strana sporu) nemá právnu subjektivitu (nie je spôsobilý byť účastníkom súdneho konania), nemôže súd pripustiť, aby na jeho miesto vstúpil už do začatého konania subjekt s právnou subjektivitou; nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky tohto konania, pre ktorý treba konanie zastaviť. Preto v danom prípade nie je možný ani postup súdu v zmysle ust. § 79 CSP.

47. Okresný súd teda vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 ods. 1 CSP, súčasne spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 220 až § 222 CSP, aj správne a presvedčivo odôvodnil. Odvolacie dôvody žalobkyní vyhodnotil krajský súd ako neopodstatnené, pričom zároveň nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP). V dôsledku toho krajský súd rozsudok okresného súdu vo veci samej, t. j. v prvej vete výroku vo vzťahu k žalovaným v rade IV. až X. podľa § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

48. Ako vecne správny odvolací súd potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania vo vzťahu k žalovaným v rade IV. až X. (veta druhá výroku), vo vzťahu ku ktorému odvolateľky neprodukovali žiadnu relevantnú odvolaciu argumentáciu a ktorý zároveň plne zodpovedá úspechu sporových strán a vzniknutej procesnej situácii.

49. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovaným v rade IV. až X., ktorí boli v tomto štádiu konania úspešní nepriznal nárok na ich náhradu.

50. Z obsahu spisového materiálu totiž vyplýva, že žalovaným v rade IV. až X. v aktuálnom odvolacom konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva ako trovy konania (majúce sa nahradiť) nevznikli. Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mohol rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom rozhodnej právnej úpravy by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie prvoinštančného súdu o výške náhrady (porovnaj § 262 ods.

1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel absentuje, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu (prvej preto, že ju na to neopravňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinený výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Presentovaný právny názor vyplýva i z uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 166/2016 zo dňa 26.10.2016 a sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018.

51. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).